

Kol Jákov - Az orthodoxia hírei

Kiadja: Magyarországi Autonóm Orthodox Izraelita Hitközség

• Székhely: 1074 Budapest, Dob utca 35. • Ny.sz.: CE/17069-2/2021. •

Felelős kiadó: Deutsch Róbert • Főszerkesztő: Cseh Viktor • 2. évfolyam 1. szám

Deutsch Róbert újévi köszöntője

Tisztelt Hittestvéreim, kedves Barátaim!

Sokáig úgy reménykedtünk, hogy az ezt megelőző év sokasodott csupán a kihívásokban, majd azt tapasztaltuk, hogy a világ egyelőre nem fordul jobb irányba, így sokakban ott maradt a bizonytalanság érzése az elkövetkező évet illetően is.

Ha elmerülünk a Tórában, akkor viszont nem oly meglepő a mostani helyzet. Az Örökkévaló már több mint 3000 évvel ezelőtt a tudomásunkra hozta, hogy ha ellene és a Szináj-hegyénél elfogadott szent törvényeink ellen fordulunk, akkor annak a következményeit is vállalunk kell.

Az elmúlt sábeszen olvastuk a *Nicávim* pársát, melynek a vége így zárul: „Lásd, eléd tettem ma az életet és a jót, a halált és a rosszat, amint hogy megparancsolom ma neked, hogy szeresd az Örökkévalót, a te Istenedet, hogy járj az ő útjain, hogy megőrizd parancsolatait, törvényeit és rendeleteit, hogy élj, sokasodjál és megáldjon téged az Örökkévaló, a te Istened az országban, ahová bemész, hogy azt elfoglaljad. [...]” (5Mózes 30:15-20.)

Az életünk folyamán mindannyian próbatételek elé vagyunk állítva. Azonban, az Örökkévalótól kaptunk egy kiváló GPS-t, amit Tórának hívnak. Ennek a használatával és segítségével sokkal könnyebben tudunk navigálni az életünk sokszor nehéznek tűnő szakaszain.

Jelenleg úgy látszik, hogy ez a pandémia nem akar szünni. Amikkel eddig küzdöttünk ellene, azok csak részben működnek. Itt az ideje, hogy elővegyük az Örökkévalótól kapott GPS-t, tanulmányozzuk a benne leírtakat, s kövessük az útmutatásait. Legyünk mindannyian megáldva bölcsességgel és hittel, hogy tudjuk az életet választani, hogy Teremtőnk is az élet könyvébe írhasson be minket, egy tartalmas, édes és jó évre!

Engedjék meg, hogy a Magyarországi Autonóm Orthodox Izraelita Hitközség és a magam nevében Mindnyájuknak egészségben és örömben gazdag új évet kívánjak az 5782-es zsinagógai esztendőre!

Budapest, 2021. szeptember 5. / 5781. elul 28.

Tisztelettel:

Deutsch Róbert

ADOMÁNYOZÁS

Számlavezető pénzüzetet: Raiffeisen Bank,
1133 Budapest, Váci út 116-118.

Számlaszám: HU15-12001008-01483494-00100004
SWIFT/BIC kód: UBRTHUHB

HETISZAKASZ:

VÁJÉLECH

פרשת וילך

„És az Örökkévaló, ő jár előtted, ő lesz veled, nem enged lankadnod és nem hagy el téged; ne félj és ne csüggedj.”

LUÁCH

Szeptember 9.

צום גדליה

Szeptember 10.

Szombat

bejövetele: 18:47

Szeptember 11.

שבת שובה

Szombat

kimenetele: 19:51

Vájélech (5Mózes 31:1–30.)

„Ment Mózes és elmondta e szavakat egész Izraelnek.” (5Mózes 31:1.) – Miért nem áll hová ment Mózes? Az igazi gondolat, hogy Mózes beköltözött minden egyes zsidó szívbe. Minden zsidó lélekben, minden időben ott van egy szikra Majse rábénutól. „Ment Mózes [...] egész Izraelnek”. Ezért áll: „[...] nem tudta senki a sírját egész e napig.” (5Mózes 34:6.) Mert Mózes „el van temetve” minden egyes zsidó szívben.

„[...] és elmondta e szavakat egész Izraelnek.” Majse rábénu még mindig mondja a Tóra szavait Izrael népének. Minden egyes „új” tanítás, magyarázat bármikor is keletkezzenek azok, az idők végezetéig Mózes tanítónk által jönnek le hozzánk. Ezért is neveznek Bölcsseink minden Talmud-tudóst, „Mózesnek”: „Mózes jól mondtad” (*Talmud Szukká* traktátus 39.)

„És szólt hozzájuk: Százhusz éves vagyok én ma, [nem bírok többé kivonulni, meg bevonulni; az Örökkévaló pedig azt mondta nekem, nem fogsz átvonulni ezen a Jordánon.]” (5Mózes 31:2.) – Azt mondja RÁSI: ma töltöttem be napjaimat és éveimet, ezen a napon születtem és ezen a napon fogok meghalni. Bölcsseink azt tanítják, hogy amikor

a gonosz Hámán sorsot vetett, és ádár hónap jött ki arra, hogy elpusztítsa népünket, nagyon boldog volt. Az átkozott Hámán boldogsága abból fakadt, hogy tudta hogy ebben a hónapban halt meg Majse rábénu ezért azt gondolta, hogy könnyen le fogja tudni győzni Izrael népét, azonban arról megfeledkezett, hogy ugyanazon a napon, ádár hónap 7-én, zájin ádárkor született Mózes. Ha 1000 évvel Mózes halála után még mindig ilyen súlyos volt halála napja, akkor aznap amikor valóban meghalt a pusztai vándorlás végén bizonyára féltek a zsidók, hogy meg fogják támadni őket. Ezért mondta Mózes: „Százhusz éves vagyok én ma” – betöltöttem napjaimat, éveimet – ezen a napon születtem ezért nem kell félnetek, „legyetek erősek és bátrak” (uo. 6.).

„Elétek fogja azokat adni az Örökkévaló és tegyetek velük mindazon parancsolat szerint, melyet parancsoltam nektek.” (5Mózes 31:5.) Mózes megparancsolta, hogy a háború idején ne élvezettel és bosszúszomjisan üldözzék és győzzék le az ellenséget, mert nem ez a Teremtő akarata, hogy népének ilyen tulajdonságai legyenek: győzni akarás, bosszúszomj, háború, hanem mindent tegyenek úgy, ahogy „parancsoltam nektek”. Csak az Örökkévaló miatt, és az ő akarata szerint.

Gut sábesz!

Paskesz Zev

RÁV FISCHER FÜLÖP JORCÁJTJA

Idén szeptember 9-ére esik a sárospataki főrabbi, Fischer Mordche Efrájim Fischl (Fülöp, 1877–1940) évfordulója, tisri 3. Neves rabbicsaládban látta meg a napvilágot, anyai nagyapja Eliezer Sussmann-Szófer paksi gáon, apja Fischer Ámrám gyónki rabbi volt. Talmud-tanulmányait a bonyhádi és pozsonyi jesivákban folytatta, majd tanult Frankfurtban is. 1899-ben Dévaványán lett rabbi, 1909-től pedig Sárospatakon működött. Termékeny író volt, társadalomnevelő szándékát mutatja, hogy legtöbbször magyar nyelven publikált, egyik fő munkatársa volt az orthodox zsidó hetilapnak a *Zsidó Ujságnak* is. Hitvallását egyik nekrológja ekképpen foglalja össze: „Az évezredek hagyomány ó-borát akarta átönteneni új tömlőbe, de úgy, hogy a régi zamat megmaradjon.” Emlékéből fakadjon áldás!

